राष्ट्रिय पशु प्रजनन कार्यालय, पोखरा
वार्षिक घाँस उत्पादन तथा खपत योजना (Forage Calender)

आर्थिक वर्ष: २०८०।८१ **तयार गर्ने: भरत राज गौतम, वरिष्ठ पशु विकास अधिकृत**

प्लट नं	लगाइएको घाँस	क्षेत्रफल (ha)	आवश्यक वीउ		प्रतिवर्ष आवश्यक मलखाद (kg)				लगाउने महिना	घाँस उपलब्ध हुने महिना (सामान्यत असौजमा साइलेज वनाइ पौष देखी जेष्ठ सम्म खुवाइने)												हरीयो घाँस उत्पादन				कैफियत
			वीउ (kg)	सेट। स्लीप। विरुवा (no)	युरीया	डीएपी	पोटास (MOP)	कुहिएको गोबर मल	खनजोत गरी वीउ छर्ने। विरुवा रोप्ने	बैशाख	जेष्ठ	आषाढ	श्रावण	भाद्र	असौज	कार्तिक	मंसिर	पौष	माघ	फाल्गुन	चैत्र	उत्पादकत्व (kg/sq.m.)	No. of Cuts/yr	जम्मा घाँस (मे.टन)	उत्पादकत्व (M.ton/ha)	
1	जै	1.30	130		103	170	54	13000	असौज-कार्तिक													2	2	52	40	दोश्रो कटाइपछी पश् चराइने
1	मकैचरी । मकै		52		103	170	54	13000	फाल्गुन-जेष्ठ													5	2	130	100	मकैचरी बैशाखपछी उपलब्ध हुने
2	वर्षिम	2.00	50		7	261	83	20000	असौज-कार्तिक													2	4	160	80	चौंथो कटाइपछी पश् चराइने
2	मकैचरी । मकै		80		159	261	83	20000	चैत्र-जेष्ठ													5	2	200	100	साइलेजको लागि समेत
3	वर्षिम	2.37	59		8	309	99	23700	असौज-कार्तिक													2	4	190	80	चौंथो कटाइपछी पश् चराइने
3	मकैचरी । मकै		95		188	309	99	23700	चैत्र-जेष्ठ													5	1	119	50	साइलेजको लागि समेत
4	सिल्भिपाश्चर १ (सिग्नल, सेटेरीया,गिनी, इपिल,टाँकि, पाखुरी आदी)	2.53			110	0	0	12650	जेष्ठ-श्रावण													4	3	304	120	माटो परीक्षण गरी माटोमा चिस्यान भएको बेला र खासगरी ग्रिष्म । वर्षा ऋतुमा आवश्यक मल हालेमा उत्पादन दोब्बर सम्म हुने ।
5	डेमो प्लट / सिल्भिपाश्चर २ (धेरै प्रजातीका घाँसहरु)	3.57			155	0	0	17850	जेष्ठ-श्रावण													4	3	428	120	
6	सुपर नेपियर	2.35			124	466	98	23500	जेष्ठ-श्रावण													5	4	470	200	
7	जै	3.46	346		275	451	144	34600	असौज-कार्तिक													2	2	138	40	
7	मकैचरी । मकै		138		275	451	144	34600	फाल्गुन-जेष्ठ													5	1	173	50	साइलेजको लागि समेत
8	थिन तथा अन्य नेपियर	2.00			159	261	83	20000	जेष्ठ-श्रावण													4	4	320	160	
9	सिओफोर ।अन्य नेपियर	5.50			437	717	229	55000	जेष्ठ-श्रावण													4	4	880	160	
10	जै	3.39	339		269	442	141	33900	असौज-कार्तिक													2	2	136	40	
10	मकैचरी । मकै		136		269	442	141	33900	फाल्गुन-जेष्ठ													5	2	339	100	साइलेजको लागि समेत
11	जै	5.29	529		420	690	220	52900	असौज-कार्तिक													2	2	212	40	
11	मकैचरी । मकै		212		420	690	220	52900	फाल्गुन-जेष्ठ													5	1	265	50	साइलेजको लागि समेत
12	जै	5.18	518		411	676	216	51800	असौज-कार्तिक													2	2	207	40	
12	मकैचरी । मकै		207		411	676	216	51800	फाल्गुन-जेष्ठ													5	1	259	50	साइलेजको लागि समेत
13	विभिन्न नेपियर,सेटेरीया तथा पास्पालम	4.90			389	639	204	49000	जेष्ठ-श्रावण													4	4	784	160	
14	जै	2.54	254		202	331	106	25400	असौज-कार्तिक													2	2	102	40	
14	मकैचरी । मकै		102		202	331	106	25400	फाल्गुन-जेष्ठ													5	1	127	50	
15	जै	1.50	150		119	196	63	15000	असौज-कार्तिक													2	2	60	40	
15	मकैचरी । मकै		60		119	196	63	15000	फाल्गुन-जेष्ठ													5	1	75	50	
16	जै	1.79	179		142	233	75	17900	असौज-कार्तिक													2	2	72	40	
16	मकैचरी । मकै		72		142	233	75	17900	फाल्गुन-जेष्ठ													5	1	90	50	साइलेजको लागि समेत
17	चरनक्षेत्र (राइखन्यु निमारो, वदामे, ज्वाइन्ट भैंच आदी सहितको सिल्भिपाश्चर ३ समेत)	2.5			109	0	0	12500	जेष्ठ-श्रावण													4		100	40	
	जम्मा	**53.17**	**3707**	**0**	**5727**	**9601**	**3016**	**766900**																**6389.1**		

नोट: १) चरनक्षेत्रमा प्राकृतिक रुपले नै तत्वहरु रिसाइकल हुने गर्छ र कम मलखाद आवश्यक हुन्छ । भरसक चरनक्षेत्रमा भर्खरै पशु चरीसकेको क्षेत्रमा रासायनिक मलको साटो प्रांगारिक मलमा जोड दिनु राम्रो हुन्छ ।

२) युरीयाको मात्रा पटकपटक गरी दिनुपर्छ र मल राखेको लगतै सिंचाइ वा वर्षा नभएमा युरीया एमोनिया ग्याँस(भोलाटाइल) मा परिवर्तन भै मलको नोक्सानी हुन्छ । त्यसैले युरीयाको साटो एमोनियम वा नाइट्रेट स्वरुपको मल प्रयोग गरेमा नोक्सान कम हुन्छ ।

३) यदी असिंचित जमिन भएमा माथिको सबै मलखादको परीमाण ३० प्रतिशतसम्म कम गर्न सकिन्छ भने वीउ उत्पादन नगर्ने भए फस्फोरस र पोटासियमको मात्रा ३० देखी ४० प्रतिशत कम गर्न सकिन्छ । चरनको हकमा माटो परीक्षण गरी माटोमा चिस्यान भएको बेला र खासगरी ग्रिष्म । वर्षा ऋतुमा आवश्यक मल हालेमा उत्पादन दोब्बर सम्म हुनसक्छ ।

४) साइलेज वनाउने मकैचरीको हकमा कहिलेकाँहि दोश्रो कटाइपछी पलाएको घाँसमा पनि ५ प्रतिशत चमार आएको खण्डमा साइलेजमा प्रयोग गर्ने गरीएको र सिल्भिपाश्चरको हकमा ३ देखि ४ पटक काट्ने वा चराउने भएपनि डालेघाँस भने एकैपटक मात्र काट्ने गरीएको ।

Prepared by
Bharat Raj Gautam

Approved by
Dr. Jagadisha Pandeya